

پژوهش دینی

پژوهش و تحقیق نه تنها روشن کننده راه دنیا و کلید فتح قله های موفقیت و سعادت دنیوی است، بلکه کمال اخروی نیز جز در سایه آن به دست نمی آید. اهمیت این مطلب تا آن جاست که خداوند متعال تنها راه انتخاب و گزینش دین را تحقیق قرار داد و به دست آوردن اعتقاد دینی را جز از راه پژوهش، تحقیق، اندیشه و تدبیر نمی پذیرد. هرگونه تقلیدی را در این مورد رد می کند. افزون بر این، در متن دین هم، اعمال کسی مقبول تر و به رضایت الهی نزدیک تر است که عملش بر اساس درکی هر چه ژرف تر و روشن تر از ابعاد مختلف دین صورت گیرد؛ چنان که در بسیاری از آیات و روایات به این امر تصریح شده است: «هر کس در دین خود تفقه و پژوهش نکند، خدا از عمل او خرسند نمی شود» حسن ابن شعبه حرانی، تحف العقول، مؤسسه انتشارات اسلامی، قم، صص ۳۰۲ و ۳۰۳

پژوهش؛ وظیفه همگانی و همیشگی

وظیفه پژوهش و تحقیق در جامعه اسلامی، تنها به عده ای خاص یا مجامع علمی محدود نمی گردد، بلکه بر اساس آموزه های دین اسلام، وظیفه ای است که بر دوش همگان قرار دارد و هر کس در هر مرتبه ای موظف است در حد توان و امکانات خویش به آن بپردازد. این مطلب به روشنی در روایات اسلامی آمده است؛ چنانکه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله بارها در طول عمر گران مایه خویش، به این مطلب تصریح کردند که «فراگیری دانش، وظیفه هر زن و مرد مسلمان است». ۱۰ یا با بیان عباراتی چون «خداوند جویندگان دانش را دوست می دارد»، ۱۱ امت مسلمان را به این امر تشویق و ترغیب می فرمودند. دانش پژوهی، علاوه بر همگانی بودن، وظیفه ای همیشگی است و در هیچ برهه ای از عهده انسان نمی افتد. امام صادق علیه السلام در این باره می فرماید: «طلب علم در همه حال امری واجب و ضروری است» بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۷۲

حضرت آیت الله خامنه ای

هدف پژوهش دو چیز است: یکی رسیدن به مرجعیت علمی و حضور در جمع سرآمدان علم و فناوری، دوم حل مسائل کنونی و آیندهی کشور. ۲۰/۳/۱۳۹۷

پژوهش در خدمت ارتقای آگاهی دینی و تحقق آرمان های انقلاب اسلامی

پژوهش در حوزه علمیه نه تنها به عنوان یک ابزار علمی، بلکه به عنوان یک عامل فرهنگی و اجتماعی، نقشی کلیدی در تحول جامعه اسلامی ایفا می کند. هفته پژوهش فرصت مناسبی است تا پژوهشگران در مسیر تبیین معارف دینی و تحقق اهداف مهدوی گام بردارند.

پژوهش زیر بنای تمام اقدامات موفق فردی و اجتماعی انسان و مسیر تعالی مادی و دنیوی اوست؛ در هفته پژوهش، بررسی نقش بی بدیل تحقیق و کاوش علمی در تحولات حوزه علمیه لازم و ضروری است.

بسم الله الرحمن الرحيم

واحد پژوهش حوزه علمیه خواهران

حضرت زینب سلام الله علیها هدایت

هفته پژوهش

پژوهش گامی است که محقق برای شفاف سازی مسئله ای مبهم برمی دارد تا پاسخی دقیق و منطقی برای حل آن بیابد. رسالت اصلی پژوهشگر و محقق، صیانت از حریم حقیقت و تبیین و تشریح آن است. محقق کسی است که به منظور کشف حقایق، در دریای اندیشه والای انسانی غوطه ور می شود. محققان، اهرم های نیرومند روحی، سرمایه های سرشار فکری، روشن کننده راه پرپیچ و خم زندگی پیشینیان و مقدمه سازان فکری عروج به کمال در پیش روی انسان اند. اینان همان طالبان علم اند که در فرهنگ قرآن و اهل بیت علیهم السلام از ایشان با عبارت های مختلف تجلیل شده است؛ چنانکه امام باقر علیه السلام می فرماید: «همه جنبندگان زمین بر طالب علم درود می فرستند، حتی ماهی های دریا» بحار الانوار، ج ۱، ص ۱۷۳.

دین اسلام اقیانوسی بی کران از دانایی و علوم مختلف را بر روی انسان می گشاید. اهمیتی که دین اسلام به اندیشه، علم آموزی و پژوهش داده است بسیار شایان توجه است. کتاب های مذهبی از قرآن و نهج البلاغه گرفته تا سایر کتاب های حدیثی، سرشار از علوم مختلف و دانستنی های گوناگون است و بر عهده دانشمندان اسلامی است که در این اقیانوس بی کران غوص کنند و مرواریدی از دانایی به قدر توان خود به جامعه اسلامی هدیه کنند.

ارزش پژوهش:

آنچه به نتیجه کار پژوهشگر ارزش می بخشد، موضوعی است که پژوهشگر برای تلاش خود برگزیده است. اندیشمندی که برای روشن کردن و شناساندن راه زندگی بشر و نمودن راه هدایتی از سوی راهنمایان الهی، در کلام این بزرگواران جستجو می کند و درست را از نادرست می شناساند و به تفسیر و ترجمه آن می پردازد، یا دانشمندی که برای درمان یا شناخت عامل یک بیماری عمری را به تلاش می گذراند تا جامعه بشری را از رنجی آزار دهنده نجات بخشد، حقّی عظیم بر گردن جامعه بشری دارد و شایسته پاداشی بسیار است. اما هستند کسانی که برای قتل عام یا به خرابی کشاندن منطقه ای، در پی یافتن سلاحی مخرب می کوشند. اینان خائنان به عالم علمند و سزاوار عقابی بزرگ.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به منظور گسترش فرهنگ پژوهش در جامعه، روز (۲۵) آذر از سوی (شورای فرهنگ عمومی کشور) به نام روز پژوهش نام گذاری شد. وزارت علوم تحقیقات و فناوری نیز از سال (۱۳۷۹) چهارمین هفته آذر ماه را به نام هفته پژوهش نام گذاری کرد و از سال (۱۳۸۴) این نام به «هفته پژوهش و فناوری» تغییر یافت. ارج نهادن به مقام شامخ پژوهشگران و تجلیل از پژوهشگران برتر، شناسایی و طرح مشکلات و چالش های پیش روی و ارتقاء سطح پژوهش و فناوری در کشور از جمله اهداف این اقدام بود. تقدیر از مقالات برتر، تقدیر از پژوهشگران نمونه، تقدیر از مدیر تحقیق نمونه، تقدیر از پروژه های برتر و انتشار کارنامه پژوهشی در هر سال از مهم ترین برنامه های این هفته است.